[3 Hours] [Total Marks: 100]

N.B. (1) All questions are **compulsory.** Questions **2 to 6** have an **internal choice**
(2) **Figures** to the **right** indicate **full marks.**
(3) Use of simple calculators is **allowed.**
(4)Working notes should **form part** of your answer.

1A) State whether the following statements are True or False (Any 10) **(10)**

1. In Fixed Assets Note, Opening Net Block = Opening Gross Block – Opening Depreciation.
2. Shareholders Funds are always non-current Liabilities.
3. Goodwill is classified as Fixed Asset under Schedule III of the Companies Act
4. Security Premium can be transferred to Capital Reduction Account.
5. A company can subdivide shares of large denomination into shares of smaller denomination.
6. After buy back of equity shares, the debt-equity ratio should not exceed 2:1.
7. Only fully paid up equity shares can be bought back.
8. Interest is calculated on Market Value of securities.
9. Ex-Interest price Less Accrued interest = Cost of the investment.
10. Corporate Social Responsibility policy to be undertaken by the company are specified in the Companies Act, 2013.
11. The Professional Code of Ethics is voluntary for professional body members.
12. Lowest degree of accountants' ethical behaviour leads to creative accounting.

Q1B) Match the following Column A with Column B (any 10) **(10)**

COLUMN A	**COLUMN B**
1. Sundry Creditors	Company is liquidated
2. Currents Assets	Variable Income Bearing Securities
3. Internal Reconstruction	Shares of ₹1 each converted into shares of ₹10 each
4. Consolidation	Is credited to Profit and Loss A/c
5. No Journal entry is required	Investment Accounting
6. Surrender of shares	For cancelling un-issued shares
7. Equity shares	Source of Buy-Back
8. Profit on Sale of Investments	Giving up possession of shares
9. Accounting Standard 13	Current Liabilities
10. One of the Objective of Buy-Back of Equity Shares	Rules expected to be followed by all
11. Free reserve + Securities Premium	Advance recoverable in Cash
12. Ethics	Increase in the earning per share
	Company is not liquidated
	Rules that must be followed by all

munotes.in

2. Following is the Summarised Balance Sheet of Tiger Ltd. as on 31-3-2018

Liabilities	₹	Assets	₹
6,000 10% Cumulative Preference Shares of ₹100 each, fully paid up	6,00,000	Goodwill	2,00,000
		Building	19,50,000
15,000 Equity Shares of ₹100 each, fully paid up	15,00,000	Machinery	70,000
		Debtors	2,88,000
Loans	2,22,000	Stock	4,00,000
Creditors	7,50,000	Cash and Bank Balance	1,26,000
		Profit& Loss Account	38,000
Total	**30,72,000**	**Total**	**30,72,000**

Note: Preference dividend was in arrears for 2 years.

The Board of Directors of the company decided to go for internal reconstruction, which was approved by the court and carried on as follows:

a. Paid up value of Equity Shares shall be reduced by 50%, face value being ₹100/-
b. The Machinery was revalued at ₹90,000
c. The value of stock was reduced by ₹1,00,000
d. Building shall be written down to ₹15,50,000
e. Creditors agreed to forego their claims by 10%
f. Loan was fully settled for ₹2,00,000
g. Intangible and fictitious assets to be written off.
h. Cost of reconstruction expenses was paid ₹5,000.
i. Arrears of preference dividend are to be settled by issuing 13% debentures of ₹100 each fully paid with regard to 80% of their dues and for the balance equity shares of ₹100 each (₹50 paid up) shall be issued.
j. Preference share are to be converted into 13% debentures of ₹100 each fully paid with regard to 80% of their dues and for the balance equity shares of ₹100 each (₹50 paid up) shall be issued.
k. All equity shareholders agreed to pay the balance amount, making shares fully paid.

You are required to:
i. Pass Journal Entries in the books of the Company (Narration not required)
ii. Prepare Capital Reduction A/c **(15)**

OR

2. The Balance Sheet of Aza Ltd as on 31st March 2018

Liabilities	₹	Assets	₹
10,000 6% Preference Shares of ₹100 each fully paid up	10,00,000	Goodwill	1,60,000
		Patents and Trade Marks	40,000
80,000 Equity shares of ₹10 each fully paid up	8,00,000	Building	4,30,000
		Plant & Machinery	5,10,000
Capital Reserve	50,000	Furniture	1,20,000
5% Bank Loan	4,00,000	Stock	1,80,000
Accrued interest on Bank Loan	60,000	Debtors	1,50,000
Creditors	3,10,000	Cash at Bank	25,000
		Cash in hand	5,000
		Profit & Loss A/c	8,00,000
		Share Issue Expenses	2,00,000
Total	**26,20,000**	**Total**	**26,20,000**

Note: The Preference Dividend is in arrears for 4 years

munotes.in

It was decided to reconstruct the Company for which the following Scheme was approved by the Court.

1.The 6% Preference Shares shall be converted into 7% Preference Share of ₹50 each, the number of preference shares remaining the same.

2.The Equity Shares shall be reduced to ₹3 each.

3.The amount of bank loan shall be converted into 6% Debentures at 75% of its book value.

4. 50% of the accrued interest on bank loan is waived off.

5. Arrears of Preference Dividend to be cancelled.

6. Intangible and fictitious assets are to be written of completely.

7.The Creditors agreed to waive 30% of their claims and to accept equity shares for ₹60,000 in part settlement of their renewed claims.

8.The assets are to be revalued as follows:

Building	₹5,00,000.
Plant & Machinery	₹4,50,000
Furniture & Fixtures	₹1,10,000
Stock	₹1,60,000
Debtors	₹1,40,000

Give journal entries (without narration) and show Notes to Accounts on Share Capital and Reserves & Surplus forming part of Balance Sheet after reconstruction. **(15)**

muntes.in

3. The following are the balances extracted from the books of NayanTara Ltd. as on 31st March, 2018.

Particulars	**Debit ₹**	**Particulars**	**Credit ₹**
Premises	18,00,000	Provision for Depreciation on:	
Furniture	43,200	-Premises	36,000
Calls-in-Arrears	45,000	-Machinery	99,000
Plant and Machinery	19,80,000	-Furniture	7,200
Interim Dividend Paid	2,25,000	10% Bank Loan (Long Term)	18,00,000
Sundry Debtors	5,22,000	Surplus A/c (Opening Balance)	87,000
Goodwill	2,28,000	Profit for the year	4,50,000
Cash and Bank Balance	2,28,200	Sundry Creditors	3,00,000
Stock	2,69,350	Bills Payables	2,28,000
		General Reserve	1,50,000
		Provisions for Doubtful Debts	24,900
		Equity Paid up Capital	21,00,000
		Outstanding Salaries	3,000
		Outstanding Directors Fees	1,650
		Outstanding Debenture Interest	54,000
Total	**53,40,750**	**Total**	**53,40,750**

Additional Information:

1. The authorized capital of the Company was ₹36,00,000 in Equity Shares of ₹100 each.
2. The Company proposed a final dividend of 10% (excluding interim dividend paid)
3. Sundry Debtors include ₹50,000 due for more than six months.
4. 10% Bank Loan is secured against Premises.
5. Sundry Creditors include ₹60,000 for expenses.

You are required to prepare the Balance Sheet of NayanTara Ltd. in vertical format along with its notes to accounts as at 31st March, 2018. **(15)**

OR

3. The following is the trial balance of Payal Ltd. as on 31st March, 2018. You are required to prepare a statement of Profit and Loss in vertical format along with its notes to accounts as on that date.

Debit Balances	₹	Credit Balances	₹
Calls-in-Arrears	10,000	30,000 Equity Shares of ₹10	
Building	2,00,000	each, fully called up	3,00,000
Machinery	1,50,000	Surplus A/c (1-4-2017)	1,20,000
Bills Receivables	6,200	Capital Redemption Reserve	1,50,000
Investment	50,000	Sales	3,50,000
Sundry Debtors	79,800	Commission	400
Bad Debts	500	Provision for Bad Debts	800
Printing and Stationery	8,000	Sundry Creditors	28,700
Freight Outward	6,000	Bills Payables	10,000
Wages	11,200		
Salaries	18,700		
Rent	7,500		
Advertisement	12,000		
Purchases	80,000		
Cash at Bank	1,00,000		
Cash on Hand	70,000		
Opening Stock	1,50,000		
Total	**9,59,900**	**Total**	**9,59,900**

Additional Information:

1. Charge depreciation- Building at 5%, Machinery at 10%
2. Write off further ₹1,000 and make 5% provision for bad debts.
3. Bills Receivable included dishonored bill of ₹1,200 not yet recorded.
4. Goods destroyed by fire were ₹3,000, and insurance company accepted claim for ₹1,800 only.
5. Goods costing ₹1,500 sent on sale or return basis for which no intimation is received from customer, have been treated as sales at a price of ₹2,000.
6. 20% dividend is proposed after transfer of ₹40,000 to tax provision.
7. Stock as on 31st March, 2018 was ₹1,20,000. **(15)**

munotes.in

4. On 1/4/2017 Dr. Jude holds 2,000 10 % Debentures of ₹100 each in JR Ltd. at a cost of ₹2,50,000. During the year he purchased and sold debentures as follows:

i. On 1/6/2017, 1,000 10 % Debentures of ₹100 each are purchased cum-interest at a cost of ₹1,06,000.

ii. On 1/11/2017, 1,200 10 % Debentures of ₹100 each are purchased ex-interest at a cost of ₹1,17,600.

iii. On 30/11/2017, 1,000 10 % Debentures of ₹100 each are sold ex-interest at a cost of ₹1,20,000.

iv. On 1/12/2017, 1,500 10 % Debentures of ₹100 each are sold cum-interest at a cost of ₹1,47,000.

v. On 1/2/2018, 500 10 % Debentures of ₹100 each are purchased cum-interest at a cost of ₹51,000.

vi. Interest is payable on 30th June and 31st December every year. The Books of accounts are closed on 31st March every year.

Prepare 10% Debenture Account in the books of Dr. Jude for the year ends on 31st March, 2018. **(15)**

OR

4. Ms. Barkha gives you her following details of investment in equity shares of MP Ltd having face value of ₹10 each.

Date	Particulars	Numbers of Equity Shares	Market Price ₹
20/05/2017	Purchased	100	15
25/06/2017	Purchased	200	18
30/07/2017	Purchased	300	20
16/08/2017	Sold	200	25
18/09/2017	Sold	100	23
10/10/2017	Bonus issue	One share for three held	12
22/02/2018	Purchased	200	22

On 21st March, 2018 the Company announced right issue of equity shares in the ratio of 3 : 2. She purchased all right issues at market price of ₹24 per share.

Market Price of shares on 31st March, 2018 is ₹16.

Prepare Equity Shares Account in Ms. Barkha's books for the year ended 31st March, 2018. **(15)**

5. The summarized Balance Sheet of Bhagya Ltd. as on 31-03-2018 is as follows:

munotes.in

Particulars	**₹**
Share Capital:	
Equity shares of ₹10 each fully paid	50,00,000
Securities Premium	5,00,000
General Reserve	20,00,000
Profit & Loss Account	25,00,000
12% Debentures	40,00,000
Bank Loan	10,00,000
Trade Payables	40,00,000
Total	**1,90,00,000**
Fixed Assets (Net Block)	60,00,000
Long Term Investments	50,00,000
Cash at Bank	30,00,000
Other Current Assets	50,00,000
Total	**1,90,00,000**

The Company decided to buy back 1,00,000 equity shares of ₹10 each at an offer price of ₹30 per share. For this purpose the company took the following steps:

i) Issued 3,000 8% Preference shares of ₹100 each at a premium of 5%.

ii) Sold 70% of Investments at a profit of 10%.

Pass Journal entries in the books (without narration) of the Company and prepare Notes to Accounts with respect to Share Capital, Reserves & Surplus and Cash & Cash Equivalent as on 31st March 2018.

(Do not prepare Balance Sheet) **(15)**

OR

5. The following is the Balance Sheet of Suyash Ltd. as on 31-03-2018:

Liabilities	₹	Assets	₹
Share Capital:		**Fixed Assets:**	
Authorised:		Land and Building	30,00,000
10,00,000 Equity shares of ₹10 each	1,00,00,000	Plant & Machinery	30,00,000
		Furniture	22,00,000
Issued:		**Investments**	15,00,000
8,00,000 Equity Shares of ₹10 each, ₹8 paid up	64,00,000	**Current Assets, Loans & Advances**	
Reserves and Surplus:		Stock	19,00,000
Security Premium	20,00,000	Accounts Receivables	58,00,000
General Reserves	15,00,000	Bank	40,00,000
Profit and Loss Account	45,00,000		
Secured Loan:			
11% Debentures	35,00,000		
Unsecured Loans:			
Bank Term Loan	15,00,000		
Current Liabilities & Provisions:			
Accounts Payable	20,00,000		
Total	**2,14,00,000**	**Total**	**2,14,00,000**

The Company decides to buy back the maximum number of equity shares as may be permitted by law at a price of ₹15 per share. Find out maximum number of shares to be bought back and Pass journal entries (without narration) in the books of Suyash Ltd. and prepare Notes to Accounts with respect to Share Capital and Cash and Cash Equivalent as on 31st March 2018. (Do not prepare Balance Sheet) **(15)**

6. A) What is Ethical Behaviour? Explain the principles of Accounting Ethics? **(10)**

B) Distinguish Between Internal and External Reconstructions? **(10)**

OR

6. Write Short Notes on (Any Four) **(20)**

i. Conditions for buyback of shares
ii. Meaning and types of Whistle Blowing
iii. Need for reconstruction of a company
iv. Outstanding Expenses and Prepaid Expenses
v. Ex and Cum-Interest Purchase Price
vi. Laws and Ethics

xxxxxxxxxxxxxxx

muntes.in

(मराठी रूपांतर)

[३ तास] **[एकूण गुण : १००]**

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्र २ ते ६ यांना अंतर्गत पर्याय आहे.
२. उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.
३. साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
४. तुम्ही केलेली टाचणे उत्तराचा भाग आहे.
५. इंग्रजी भाषेतील मुळ प्रश्न प्रमाण मानावेत.

१. अ) **खालील विधाने चूक की बरोबर ते सांगा (कोणतीही दहा)** १०

१. स्थिर मालमत्तेच्या टीपेमध्ये, आरंभीचे घसाऱ्यानंतरचे गट मूल्य = आरंभीचे घसाऱ्यापूर्वीचे गट मूल्य – आरंभीचा घसारा.
२. भागधारकांचा निधी हा नेहमी चालू प्रवाही नसतो.
३. नावलौकीकाचे वर्गीकरण स्थिर मालमत्तेमध्ये होते.
४. प्रतिभूती अधिमूल्य हे भांडवल कपात खात्यात हस्तांतरीत होऊ शकतात.
५. कंपनी मोठ्या परिमाणाचे भाग छोट्या परिमाणाच्या भागांमध्ये विभाजित करु शकते.
६. समभागांची पुर्नखरेदी केल्यावर, ऋण भांडवल गुणोत्तर हे २:१ प्रमाणाहुन अधिक असू नये.
७. फक्त पूर्ण दत्त असणाऱ्या समभागांचीच पूर्नखरेदी करता येते.
८. प्रतिभूतींच्या बाजार मूल्यावर, व्याजाची मोजणी होते.
९. व्याजरहित किंमत वजा जमा झालेले व्याज = गुंतवणुकीची खरेदी किंमत
१०. कंपनीने अंगिकारायचे कंपनीच्या सामाजिक जबाबदारीचे धोरण हे कंपनी कायदा २०१३ मध्ये नमूद केलेले आहे.
११. व्यावसायिक संस्थेच्या सदस्यांना, व्यावसायिक आचारसंहितेचे नियम ऐच्छिक असतात.
१२. लेखापालाच्या नैतिक वागणूकीच्या सर्वात कमी अंशामुळे सर्जनशील लेखांकन होते.

(ब) **स्तंभ अ आणि स्तंभ ब मध्ये जोड्या लावा (कोणतेही दहा)** १०

स्तंभ अ	स्तंभ ब
१. विविध धनको	कंपनीची टाळेबंदी
२. चालू मालमत्ता	बदलणारी उत्पन्न देणारी प्रतिभूती
३. अंतर्गत पूनर्रचना	प्रत्येकी १ रुपयाचा भाग प्रत्येकी १० रुपयांच्या भागामध्ये रुपांतरीत
४. एकत्रीकरण	नफा व तोटा पत्रकाच्या जमा बाजूला
५. रोजकीर्द नोंदीची गरज नाही	गुंतवणुक लेखांकन
६. भागांचे समर्पण	जारी न केलेले भाग रदद करण्यासाठी
७. समभाग	पूर्नखरेदीचा स्त्रोत
८. गुंतवणुक विक्रीवरील नफा	भागांचा ताबा सोडून देणे
९. लेखा मानक (AS) १३	चालू देणी
१०. समभागांच्या पुर्नखरेदीचे एक उदिदष्ट	सर्वांनी नियमांचे पालन करण्याची अपेक्षा

54153

B297E767DF520ADB91CFF850B6D208D0

११. मुक्त निधी + प्रतिभूती अधिमूल्य	वसूलीयोग्य आगाऊ रक्कम रोखीमधील
१२. नैतिकता	प्रत्येक भागाच्या मिळकतीमध्ये वाढ
	कंपनीची तळेबंदी नसणे
	सर्वांनी नियमांचे पालन करायलाच हवे

२. टायगर लि. चा सारांश ताळेबंद पुढीलप्रमाणे आहे. १५

३१.०३.२०१८ रोजीचा सारांश ताळेबंद

देणी	**₹**	**मालमत्ता**	**₹**
प्रत्येकी ₹ १०० चे १०%		नावलौकिक	२,००,०००
६,००० एकूण संकलित			
अग्रहक्क भाग, पूर्ण दत्त	६,००,०००	इमारत	१९,५०,०००
प्रत्येकी ₹ १०० चे १५,०००		यंत्रसामग्री	७०,०००
समभाग, पूर्ण दत्त	१५,००,००	ऋणको	२,८८,०००
कर्जे	२,२२,०००	मालसाठा	४,००,०००
धनको	७,५०,०००	रोख व बँक शिल्लक	१,२६,०००
		नफा/तोटा खाते	३८,०००
एकूण	**३०,७२,०००**	**एकूण**	**३०,७२,०००**

टीप: – अग्रहक्कावरील लाभांश २ वर्षाचे बाकी आहे.

कंपनीच्या संचालक मंडळाने अंतर्गत पुर्नरचना करण्याचे ठरविले, ज्यास न्यायालयाची मंजूरी मिळाली व खालीलप्रमाणे कार्यवाही चालली.

अ. समभागांचे दत्त मूल्य ५०% ने कमी करावे. परंतु दर्शनी मूल्य ₹१०० राहील.
ब. यंत्रसामग्रीचे पूर्नमूल्य ₹ ९०,०००/- राहील.
क. मालसाठ्याचे मूल्य ₹ १,००,००/- ने कमी होईल.
ड. इमारतीचे मूल्य ₹ १५,५०,०००/- पर्यत कमी होईल.
ई. धनकोंनी आपला दावा १०% ने सोडून देण्याचे मान्य केले.
फ. कर्ज पूर्णपणे ₹ २,००,००० रुपयांना चुकते केले.
ग. अदृश्य आणि काल्पनिक मालमत्ता बाद करण्याचे ठरले.
ह. पुर्नरचना खर्च ₹ ५००० देण्यात आला.
च. अग्रहक्कावरील बाकी लाभांश, ८०% देय रक्कमेसाठी प्रत्येकी १०० चे १३% कर्जरोखे, पूर्ण दत्त देऊन व उर्वरित रक्कमेसाठी प्रत्येकी ₹१०० ची (पूर्ण दत्त ₹ ५०) समभाग देऊन चुकता केला.
छ. अग्रहक्क भाग, ८०% देय रक्कमेसाठी प्रत्येकी ₹१०० चे १३% कर्जरोख्यात, पूर्ण दत्त रुपांतरति करुन उर्वरित रक्कमेसाठी प्रत्येकी ₹ १०० चे (पूर्ण दत्त ₹ ५०) समभाग देऊन चुकते केले.
ज. सर्व समभागधारकांनी भागांना पूर्ण दत्त करुन उर्वरित रक्कमेचे पैसे देण्याचे मान्य केले.

वरील माहितीच्या आधारे:

१. कंपनीच्या पुस्तकात रोजकीर्द तयार करा. (स्पष्टीकरणाची गरज नाही)
२. भांडवल कपात खाते तयार करा.

किंवा

54153

२. अझा लि.चा ३१.०३.१८ रोजीचा ताळेबंद १५

देणी	₹	मालमत्ता	₹
प्रत्येकी ₹ १०० चे ६% १०,००० अग्रहक्क भाग, पूर्ण दत्त	१०,००,०००	नावलौकिक	१,६०,०००
		पेटंटस व ट्रेडमार्क्स	४०,०००
प्रत्येकी ₹ १० चे ८०,००० समभाग, पूर्ण दत्त	८,००,०००	इमारत	४,३०,०००
		सयंत्र व यंत्र	५,१०,०००
भांडवल निधी	५०,०००	फर्निचर	१,२०,०००
५% बँक कर्ज	४,००,०००	मालसाठा	१,८०,०००
बँक कर्जावरील व्याज बाकी	६०,०००	ऋणको	१,५०,०००
धनको	३,१०,०००	बँकेतील शिल्लक	२५,०००
		रोख शिल्लक	५,०००
		नफा व तोटा खाते	८,००,०००
		भाग वाटप खर्च	२,००,०००
एकूण	**२६,२०,०००**	**एकूण**	**२६,२०,०००**

टीपः अग्रहक्कावरील लाभांश ४ वर्षाचे बाकी आहे.

कंपनीची पूर्नरचना करण्याचे ठरले ज्यासाठी न्यायालयाने खालील योजना मंजूर केली.

१. ६% अग्रहक्क भागांचे, प्रत्येकी ₹ ५० च्या ७% अग्रहक्क भागांमध्ये रुपांतर केले. अग्रहक्क भागांची संख्या तीच राहील.
२. समभाग ₹ ३ पर्यंत कमी करण्याचे मान्य केले.
३. बँक कर्जाची रक्कम पुस्तकी मुल्यांच्या ७५% करिता ६% कर्जरोख्यात रुपांतरीत करावी.
४. बँक कर्जावरील बाकी व्याज ५०% नी माफ केले.
५. अग्रहक्कावरील बाकी लाभांश रदद केले.
६. अदृश्य आणि काल्पनिक मालमत्ता पूर्णपणे बाद करण्याचे मान्य केले.
७. धनकोंनी दाव्याचे ३०% सोडून दयायचे ठरविले व नविन देयते पैकी ₹ ६०,००० साठी समभाग स्वीकारण्याचे मान्य केले.
८. मालमत्तेचे पूर्नमूल्य खालीलप्रमाणे आहेः

इमारत	₹ ५,००,०००
सयंत्र व यंत्र	₹ ४,५०,०००
फर्निचर व फिकपर्स	₹ १,१०,०००
मालसाठा	₹ १,६०,०००
ऋणको	₹ १,४०,०००

रोजकीर्द तयार करा (स्पष्टीकरणाशिवाय) आणि पूर्नरचनेनंतरच्या ताळेबंदचे भाग असणारे भाग भांडवल व राखीव निधीच्या खात्यावर टीप लिहा.

३. नयनतारा लि च्या पुस्तकातून खालील शिल्लकीचा ३१.०३.१८ रोजीचा सारांश १५

विकलन अधिक्य	₹	समाकलन अधिक्य	₹
इमारतीचे आवार	१८,००,०००	घसारा तरतूदः	
फर्निचर	४३,२००	–इमारत आवार	३६,०००
कॉल्स ईन ॲरिअर्स	४५,०००	–यंत्र सामग्री	९९,०००

54153

B297E767DF520ADB91CFF850B6D208D0

सयंत्र व यंत्र	१९,८०,०००	-फर्निचर	७,२००
अंतरिम लाभांश अदा	२,२५,०००	१०% बँक कर्ज (दिर्घकालीन)	१८,००,०००
विविध ऋणको	५,२२,०००	नफा खाते (आरंभी शिल्लक)	८७,०००
नावलौकिक	२,२८,०००	चालू वर्षाचा नफा	४,५०,०००
रोख व बँक शिल्लक	२,२८,२००	विविध धनको	३,००,०००
मालसाठा	२,६९,३५०	देणे हुंडी	२,२८,०००
		सामान्य निधी	१,५०,०००
		बूडीत व संशायित ऋणकोची तरतूद	२४,९००
		समभाग भांडवल	२१,००,०००
		अदत्त वेतन	३,०००
		अदत्त संचालक मानधन	१,६५०
		अदत्त कर्जरोखे व्याज	५४,०००
एकूण	**५३,४०,७५०**	**एकूण**	**५३,४०,७५०**

अधिक माहिती:

१. कंपनीचे अधिकृत भांडवल ₹ ३६,००,००० आहे, ज्यात प्रत्येकी ₹ १०० चे समभाग आहेत.

२. कंपनीने १०% अंतिम लाभांशचा प्रस्ताव दिला आहे. (अदा केलेला अंतरिम लाभांश वगळून)

३. ऋणकोमध्ये ₹ ५०,००० चे ऋणको सहा महिन्यांपेक्षा जास्त काळासाठी येणे आहे.

४. १० % बँक कर्ज इमारत आवाराने सुरक्षित आहे.

५. विविध धनकोमध्ये ₹ ६०,००० खर्चाचे आहेत.

वरील माहितीच्या आधारे, ३१.०३.२०१८ रोजीचा नयनतारा लि. चा उभ्या रकान्यातील ताळेबंद तयार करुन त्याच्या खात्यांची टीप द्या.

किंवा

३. ३१.०३.२०१८ रोजीचे पायल लि चे तेरीज पत्रक खालीलप्रमाणे आहे. यादिवशीचे उभ्या रुकान्यातील नफा-तोटा पत्रक तयार करुन त्यातील खात्यांची टीप द्या. **१५**

विकलन अधिक्य	₹	समाकलन अधिक्य	₹
कॉल्स ईन ॲरिअर्स	१०,०००	प्रत्येकी ₹ १० चे	
इमारत	२,००,०००	३०,००० समभाग पूर्ण कॉल केलेल.	३,००,०००
यंत्रसामग्री	१,५०,०००	राखीव निधी (०१.०४.२०१७)	१,२०,०००
येणे हुंडी	६,२००	भांडवल विमोचन निधी	१,५०,०००
गुंतवणुक	५०,०००	विक्री	३,५०,०००
विविध ऋणको	७९,८००	कमिशन	४००
बुडित खाते	५००	बुडीत व संशयित ऋणकोची तरतूद	८००
छपाई खर्च	८,०००	विविध धनको	२८,७००
पक्क्या मालावरील फ्रेट	६,०००	देणे हुंडी	१०,०००
मजूरी	११,२००		
वेतन	१८,७००		
भाडे	७,५००		
जाहिरात	१२,०००		

54153

B297E767DF520ADB91CFF850B6D208D0

खरेदी	८०,०००		
बँकेतील शिल्लक रोख	१,००,०००		
शिल्लक रोख	७०,०००		
आंरभीचा साठा	१,५०,०००		
एकूण	**९,५९,९००**	**एकूण**	**९,५९,९००**

अधिक माहितीः

१. घसारा तरतूद – इमारत ५%, यंत्रसामग्री १०%
२. ऋणकोवरील अधिक ₹ १००० बाद करा व ५% बूडित व संशायित तरतूद करा.
३. येणे हुंडीमध्ये, ₹ १२०० चे अस्वीकारलेले बील अजून नोंद केलेले नाही.
४. आगीमध्ये ₹ ३००० चा माल जळून गेला आणि विमा कंपनीने ₹ १८०० चा दावा स्वीकराला आहे.
५. विक्री किंवा परत तत्वावर पाठवलेला ₹ १५०० किंमतीचा माल, ग्राहकाकडून काहीच न कळवल्यामुळे ₹ २००० किंमतीला विकल्याचे गृहीत धरले.
६. ₹ ४०,००० कर तरतूद केल्यानंतर २०% लाभांशाचा प्रस्ताव आहे.
७. ३१.०३.२०१८ रोजीचा साठा ₹ १,२०,०००.

४. ०१.०४.२०१७ रोजी डॉ. ज्युड याच्याकडे JR लि. चे प्रत्येकी ₹ १०० चे १०% कर्जरोखे २,००० संख्येत होते. त्यांची किंमत ₹ २,५०,००० आहे. या वर्षात त्यांनी खालील कर्जरोख्यांची खरेदी व विक्री केली. **१५**

i) ०१.०६.२०१७ रोजी, प्रत्येकी ₹ १०० चे १,०००, १०% कर्जरोखे व्याजासहित ₹ १,०६,००० किंमतीली खरेदी केले.
ii) ०१.११.२०१७ रोजी, प्रत्येकी ₹ १०० चे १,२००, १०% कर्जरोखे व्याजरहित ₹ १,१७,६०० किंमतीला खरेदी केले.
iii) ३०.११.२०१७ रोजी, प्रत्येकी ₹ १०० चे १,०००, १०% कर्जरोखे व्याजरहित ₹ १,२०,००० किंमतीला विकले.
iv) ०१.१२.२०१७ रोजी, प्रत्येकी ₹ १०० चे १,५०० १०% कर्जरोखे व्याजासहित ₹ १,४७००० किंमतीला विकले.
v) ०१.०१.२०१८ रोजी, प्रत्येकी ₹ १०० चे ५००, १०% कर्जरोखे व्याजासहित ₹ ५१,००० किंमतीला खरेदी केले.
vi) प्रतिवर्षी व्याज ३० जून आणि ३१ डिसेंबरला दिले जाते. प्रतिवर्षी ३१ मार्चला पुस्तक खाते बंद केले जाते.

डॉ.ज्युड यांच्या पुस्तकात १०% कर्जरोखे खाते ३१.०३.२०१८ ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता तयार करा.

किंवा

54153

B297E767DF520ADB91CFF850B6D208D0

४. कु.बरखा यांनी त्यांच्या MP लि. च्या समभागातील गुंतवणुकीचे तपशील दिलेले आहेत. दर्शनी मूल्य रु १० आहे. १५

तारीख	विवरण	समभागांची संख्या	बाजार मूल्य ₹
२०/०५/२०१७	खरेदी	१००	१५
२५/०६/२०१७	खरेदी	२००	१८
३०/०७/२०१७	खरेदी	३००	२०
१६/०८/२०१७	विक्री	२००	२५
१८/०९/२०१७	विक्री	१००	२३
१०/१०/२०१७	बोनस	प्रत्येक तीनास, एक भाग दिला	१२
२२/०२/२०१८	खरेदी	२००	२२

२१ मार्च २०१८ रोजी, कंपनीने ३:२ प्रमाणात समभागांची हक्क विक्री जाहीर केली. तिने सर्व हक्क भागांची प्रत्येकी रु २४ बाजार मूल्याप्रमाणे खरेदी केली. ३१ मार्च २०१८ रोजी भागांचे बाजार मूल्य रु १६ होते.

कु. बरखा यांच्या पुस्तकात, समभाग खाते ३१.०३.२०१८ रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता तयार करा.

५. भाग्य लि. चा ३१.०३.२०१८ रोजीचा सारांश ताळेबंद खालीलप्रमाणे: १५

विवरण	**₹**
भाग भांडवल:	
प्रत्येकी ₹ १० चे समभाग, पूर्ण दत्त	५०,००,०००
प्रतिभूती अधिमूल्य	५,००,०००
सामान्य निधी	२०,००,०००
नफा व तोटा खाते	२५,००,०००
१२% कर्जरोखे	४०,००,०००
बँक कर्ज	१०,००,०००
व्यापारी देणी	४०,००,०००
एकूण	१,९०,००,०००
स्थिर मालमत्ता (घसाऱ्या नंतरची)	६०,००,०००
दिर्घकालीन गुंतवणुक	५०,००,०००
बँकेतील शिल्लक रोख	३०,००,०००
इतर चालू मालमत्ता	५०,००,०००
एकूण	१,९०,००,०००

कंपनीने प्रत्येकी ₹ १० चे १,००,००० समभाग प्रत्येकी ₹ ३० ऑफर किंमतीस पुर्ण खरेदी करण्याचे ठरविले. त्यासाठी कंपनीने खालील पाऊले उचलली:

१. प्रत्येकी ₹ १०० चे ८%, ३००० अग्रहक्क भाग ५% अधिमूल्याने दिले.
२. ७०% गुंतवणुक १०% नफ्याने विकली.

कंपनीच्या पुस्तकात रोजकीर्द (स्पष्टीकरणाशिवाय) तयार करा आणि भाग भांडवल, राखीव निधी, रोख व रोखतुल्य खात्यांची टीपणे ३१ मार्च २०१८ रोजीची तयार करा. (ताळेबंद तयार करु नका)

किंवा

54153

B297E767DF520ADB91CFF850B6D208D0

munotes.in

५. सुयश लि. चा ३१.०३.२०१८ रोजीचा ताळेबंद खालीलप्रमाणे: १५

देणी	₹	मालमत्ता	₹
भाग भांडवल:		**स्थिर मालमत्ता**	
अधिकृत:		जमीन व इमारत	३०,००,०००
प्रत्येकी ₹ १० चे १०,००,००० समभाग	१,००,००,०००	सयंत्र व यंत्र	३०,००,०००
		फर्निचर	२२,००,०००
वाटप केलेले भागभांडवल:		**गुंतवणुक**	१५,००,०००
प्रत्येकी ₹ १० चे ८,००,००० समभाग , ₹ ८ दत्त	६४,००,०००	**चालू मालमत्ता, कर्ज व आगाऊ**	
राखीव निधी:		मालसाठा	१९,००,०००
प्रतिभूती अधिमूल्य	२०,००,०००	खाते येणी	५८,००,०००
राखीव निधी	१५,००,०००	बँक	४०,००,०००
नफा व तोटा खाते	४५,००,०००		
सुरक्षित कर्ज:			
११% कर्जरोखे	३५,००,०००		
असुरक्षित कर्ज			
बँक मुदत कर्ज	१५,००,०००		
चालू देणी व तरतूदी			
खाते देणी	२०,००,०००		
एकूण	**२,१४,००,०००**	**एकूण**	**२,१४,००,०००**

कंपनीने कायदयाच्या चौकटीत राहून जास्तीतजास्त संख्येचे समभाग प्रत्येकी ₹ १५ किंमतीने पुर्नखरेदी करायचे ठरविले. जास्तीतजास्त पूर्नखरेदी करता येण्याऱ्या भागांची संख्या शोधा व सुयश लि. चे रोजकीर्द (स्पष्टीकरणाशिवाय) तयार करा व भाग भांडवल आणि रोख व रोखतुल्य खात्यांचे टिपण ३१ मार्च २०१८ रोजीचे तयार करा. (ताळेबंद तयार करु नका)

munotes.in

६. (अ) नैतिक वर्तणूक म्हणजे काय? लेखांकन नैतिकतेची तत्वे स्पष्ट करा. १०

(ब) अंतर्गत व बहिर्गत पुर्नरचनेतील फरक लिहा. १०

किंवा

६. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) २०

१. भागांच्या पुर्नखरेदीच्या अटी
२. धोकादर्शकाचा अर्थ व प्रकार
३. कंपनीच्या पुर्नरचनेची गरज
४. अदत्त खर्च व आगाऊ खर्च
५. व्याजरहित व व्याजासहित खरेदी किंमत
६. कायदा व नैतिकता